

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van (een) gedeelte(n) uit deze uitgave in bijvoorbeeld een (digitale) leeromgeving of een reader in het onderwijs (op grond van artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot Stichting Uitgeversorganisatie voor Onderwijslicenties (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-uvo.nl).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@bua.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Rustige vastheid

door Herman Van Rompuy De auteur was premier van België (2008-2009) en de eerste voorzitter van de Europese Raad (2010-2014). Hij is lid van de christendemocratische CD&V.

Een bevriende journalist zei mij ooit: elke verkiezing gaat over stabiliteit of verandering. Wat die verandering precies moet zijn maakt soms niet uit; de kreet is: 'Anders en beter.' Maar 'stabiliteit' is zeker in deze tijden een even dubbelzinnig begrip. Welke stabiliteit kan de nationale politiek nog bieden in deze tijden van wereldwijde 'veranderingen'? Praktisch komt stabiliteit erop neer dat de zittende pachters aan de macht mogen blijven. Vaak is het zo dat de personen en partijen die de verandering belichaamden in de ene verkiezing nadien weggestemd worden ten voordele van degenen die meer geloofwaardig 'verandering' prediken, tot ook zij ten onder gaan onder de kreet die de Fransen zo uitdrukken: *Sortez les sortants!* Oftewel: 'Trap de uittredenden eruit!' De krachten van de stabiliteit kunnen het soms lang uithouden tot hun houdbaarheidsdatum verstreken is. Na ongeveer tien jaar is men verantwoordelijk voor alles wat misgaat in de samenleving. Mijn partij, die destijds de CVP heette (Christelijke Volkspartij), leed daaronder. Op den duur zei men: 'Het regent: het is de schuld van de CVP!'

Er wordt verschillend gereageerd op electoraal verval.

Vooreerst is er de cosmetica: we veranderen de naam van de partij en kiezen een nieuwe leider of leidster, liefst een jongere. In Vlaanderen

ging het dertig jaar geleden over 'nieuwe gezichten': hoe jonger, hoe beter (jeunisme). Na de eerste charme vragen vele burgers zich echter af of er tastbare resultaten zijn van de ommezwaai op domeinen die ertoe doen, zoals koopkracht, werk, veiligheid, rechtvaardigheid, illegale migratie en milieu.

Een andere strategie is het programma van de rivaal overnemen, bijvoorbeeld inzake migratie. De werkelijkheid is echter taai en binnen de vierjarige legislatuur kan een nationale staat weinig resultaten voorleggen. De brexitreactie hierop was: 'Take back control.' In de realiteit is sindsdien de illegale immigratie in het Verenigd Koninkrijk groter dan ooit tevoren. De 'redders' van de soevereiniteit werden weggehoond. Het kwaad was echter geschied.

Het belangrijkste is de geloofwaardigheid herstellen door geen overtrokken verwachtingen te scheppen, door stapsgewijs te werken aan de zorgen van velen (niet van allen), door een eerlijke spreiding van de budgettaire en klimatologische lasten, door op het Europees vlak mee te werken en niet irrelevant te worden. Kortom: door gematigd, consistent en betrouwbaar te zijn. Rustige vastheid.